

Løgmaður í røðu til Göran Persson:

Vit vilja taka fullan lut í norðurlendskum, evropiskum og altjóða samstarvi

Vit vilja tákna fullan lut í norðurlendska samstarvinum, í evropiska samstarvinum og í altjóða samstarvi yvirhøvur. Við okkara náttúru, mentan og vøru sum tilfeingi hava vit nógv at bjóða Norðurlondum, Evropa og heimum, segði Jóannes Eidesgaard m. a. í røðuni til Göran Persson í Skálanum í Klaksvík fríggjakvøldið

Statsminister och fru ärade gäster!

Det är en stor glädje för mig och min fru Anita ännu en gång att bjuda statsminister Göran Persson och fru Anita Steen välkomna till Färöarna och till denna dynamiska fiskarhuvudstaden Klaksvík.

Redan i början av sista århundrade kom svenska kolminearbetare till Färöarna att jobba i kolminerna i min hembygd Tvøroyri. Vid samma tidpunkt etablerades den färöiska arbetarrörelsen, som fik stor inspiration från dessa svenska kolminearbetare och händverkare. Kolminedriften var stor den tiden i Suðuroy, som vi skall se i morgon, och det var här de svenska arbetarna bosatte sig. Ursaken till att dessa svenska minearbetare kom till Færøerna var, att rettigheterna till all kolminedrift den gången tillhörde den svenska adelsdamen Kerstin von Post. Von Post är den glade givare av den gamla altartavlan i kyrkan i min hembygd.

Dessa duktiga svenskar blev bosittande i Färöarna, og det är från dessa män, att många svenska efternamn i dagens samhälle stammar t. ex. Persson, Carlsson, Wiberg, Ahlén och Åkesson. Och min fru är fjärde generation från den första Wiberg i Tvøroyri. Hun minns ännu den gamla svenska kolmineförmannen, som hela sitt liv bevarade sitt svenska språk.

Hur en svensk upplever Färöarna har Lena Sewall,

Steinbjørn Jacobsen, borgarstjóri í Klaksvík, og Jóannes Eidesgaard, løgmaður, vóru vertir til døgurðan í Skálanum í Klaksvík

tidigare ordförande i vän-skapsföreningen Samfunnet Sverige-Färöarna, så vackert beskrivit i en dikt. Hon säger bl.a. så här:

Färöarna - länge okänt land i Norden

Färöarna - hav blåare än blått
- gräs grönare än grönt
- höga berg, djupa dalar och smala sund
Färöarna - betande får på branta klippstup
- torkad fisk och grindvalspäck
Färöarna - glada bygder i mångfärgad dräkt
- ljusa barnröster og gamla män i bruna tröjor
Färöarna - psalmsång og kedjedans

Färöarna - inte längre så okänt land i världen

Sanningen i dessa rader får våra svenska gäster möjlighet att uppleva en del av under besöket.

Kära gäster - vi vill som alla andra vara med om att bilda framtiden. Därför har vi satt som mål i vision 2015, att Færøerna skall vara bland världens bästa land att bo i, där välfärd-

samhället skall säkra alla en god, trygg och värdig tillvaro.

Vi har lagt en strategi för att uppnå dessa mål. Strategin vilar på några pelare t. ex. ett tätare och mera brett samarbete med Norden og Europa på flera områden - t. ex. samhandel, utbildning, forskning og kultur. Vi är dessutom redan i gång med att vidareutveckla vårt politiska självstyre, som också är en del af denna strategin. Vi statsar på en utbildningsreform, en aktiv forskningspolitik och en omstrukturering av våra offentligt ägda verksamheter.

I denna process behöver vi våra nordiska vänner. Vi vill utveckla vårt samarbete speciellt på utbildnings- och forskningsområdet och vi vill att studenterna sprids till flera utbildningsställen. Sverige är i detta avseendet mycket intressant för oss. Jag hoppas att ännu flera unga vill välja Sverige som utbildningsland.

Det pågår redan nu en tränd bland färöiska studenter tack vare Øresunds-

regionen. Flera och flera välger att bo i Danmark och studera t.ex. i Lund. Denna trend ser vi som något mycket positivt och vi ser gärna att den vidareutvecklas.

För många och däribland också Färöarna är Sverige en förbild. Sverige är under socialdemokratisk ledning basert på ett djupt humanistiskt og solidariskt samhällsyn. Dessa värden är i hög grad gemensama nordiska värden baserta på demokrati, respekt, tolerans og internationell solidaritet. Dessa gemensama värden vill vi gärna dela med Sverige.

Färöarna är placert mellom det egentliga Norden og en rad mycket olika kustsamhällen, där gränser upp till Nordatlanten. I en undersökning vid Lunds universitet nyligen konstaterades att färinger har störst språkförståelse i Norden tack vare Færøarnas unika läge, därför att just här möts väst- og östnordiska språk og kultur. Det geografiska og kulturella läget ger möjligheter för att inta en formädlade och

pådrivande roll i en spिरande integrationsprocess, som har växande intresse i det formella politiska samarbetet i Nordiska Rådet og Nordiska Ministerrådet samt i det europeiska samarbetet. Här finns det verkligen stora perspektiv för en revitalisering av det nordiska samarbetet med hänsyn till den västliga dimensionen.

Vårt land ligger centralt placert i ett rent hav tack vare havsströmmarnas ständiga utväxling av vatten som är upphov till stora mängder levande resurser og som sannolikt också har stora energiresurser under havsbotten. Den viktigaste resursen är dock människorna, som har levt og överlevt här under extrema förhållanden i över tusen år og därigenom har utvecklat egenskaper som uthållighet, djärvhet og envishet.

Vi önskar att fullt ut deltaga i det nordiska samarbetet, i det europeiska samarbetet og i internationellt samarbete över huvudtagit. Med vår natur, kultur og produkter som

resurs har vi mycket att erbjuda Norden, Europa og världen.

Jag hoppas att ni skall få glädje av besöket lika mycket som vi. Jag vill på det färöiska folkets vägnar önska allt gott för Sverige og det svenska folket og jag hoppas, att ni kommer att få med er goda minnen från ert besök här i Färöarna.

Till slut vill jag citera en dikt av vår språkprofessor här från Nordöarna Christian Matras:

Dricker mig ögonen fulla av hav
denna morgon
Och lever.

En krusande skälvande silverdans
av vågor i en vik av sjön
skall blänka i mitt minne
tills mörkret fallit på

Låt oss utbringa en skål för den svensk-färöiska vänskapen og det framtida samarbetet.